

I CONGRÉS TORN D'OFICI ICAB

SEGONA PONÈNCIA: ASSISTÈNCIA AL DETINGUT. DRET DE DEFENSA

COMUNICACIÓ: SOBRE DRET DE DEFENSA EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA I ASSISTÈNCIA AL DETINGUT; EN ESPECIAL ALS CENTRES PENITENCIARIS.

Olga Hernández de Paz. Advocada. Membre d'ACPE i Comissió TO
Begoña Sánchez Prieto. Advocada. Membre d'ACPE
Consuelo Duarte Saravia. Advocada. Membre d'ACPE

COMUNICACIÓ DE MEMBRE D'ACPE SOBRE DRET DE DEFENSA EN MATÈRIA D'ESTRANGERIA I ASSISTÈNCIA AL DETINGUT; EN ESPECIAL ALS CENTRES PENITENCIARIS.

A. Introducció

Des de l'associació Catalana de Professionals de l'estrangeria hem pogut detectar problemes greus i latents envers el Dret de defensa, sovint derivats de la defensa d'advocats d'ofici, i no perquè la tasca de l'advocat d'ofici sigui deficitària, sinó per l'absoluta manca de Canals de comunicació, derivats en la majoria dels casos de les especials característiques del justiciable -que ni tan sols recorda el nom del seu advocat- però també per la manca d'accés al CIE de mecanismes de comunicació amb l'exterior.

Plantegem TRES PROBLEMÀTIQUES a resoldre:

B. Sobre Assistència Lletrada

El justiciable normalment pateix dues detencions. Una primera en el moment de l' incoació de l'expedient d'expulsió i una altra quan es detingut ja amb l'expulsió ferma (recordem que els actes administratius són directament executables).

En el nostre sistema de torn d'ofici al ser una telefonema, es dóna en cada moment un advocat diferent en la detenció.

Això dificulta enormement la tasca del segon advocat i per exemple, s'ha arribat a internar a persones que tenien interposat recurs contenciós-administratiu, sense que l'advocat que assisteix a la petició d'internament ho sabés.

PROPOSTA: Que el lletrat que asseixi per l' incoació de l'expedient sigui igualment designat quan es produeixi una altra detenció d'estrangeria (de la mateixa forma que es fa en VIDO dones).

En cas que no pugui assistir: que es faciliti al nou advocat designat les dades de l'advocat que va portar a terme l'expedient administratiu

C. La inexistència d'Advocat en els procediments ordinaris.

En la majoria del casos, quan a l'estranger se li incoa un expedient d'expulsió pel procediment preferent, la policia demana al Col.legi advocat/da d'ofici. Sempre es fa així.

Però en els darrers temps, també se'ls incoa el procediment ordinari, en el qual l'única diferència és que el justiciable té quinze dies per evacuar al·legacions. Doncs bé, en aquestos casos, la Policia no reclama la presència de cap advocat, malgrat que l'article 22.2 LOEX contempla específicament el dret de defensa.

“Los extranjeros que se hallen en España tienen derecho a asistencia letrada en los procedimientos administrativos que puedan llevar a su denegación de entrada, devolución, o expulsión del territorio español y en todos los procedimientos en materia de protección internacional, así como a la asistencia de intérprete si no comprenden o hablan la lengua oficial que se utilice. Estas asistencias serán gratuitas cuando carezcan de recursos económicos suficientes según los criterios establecidos en la normativa reguladora del derecho de asistencia jurídica gratuita.”

El tema revesteix especial gravetat quan el client no és de parla castellana, perquè li donen tota la documentació en castellà i no sap el que ha de fer. Els terminis transcorren sense que tingui advocat/da. Aquesta praxis entenem que és contra legem.

PROPOSTA: Demanar a la Direcció General de Policia que procedeixi a la designació de lletrat en les incoació d'expedients sancionador d'estrangeria en els procediments ordinaris en les mateixes condicions que en el preferents.

D. Incoacions d'expulsions al Centre d'homes Barcelona, i en general als centres penitenciaris.

En els darrers temps, s'ha procedit a incoar expulsions a persones que estan a la Model, per extensió del que es fa tradicionalment als centres penitenciaris del àmbit CICAC.

Doncs bé, en aquestos casos, el justiciable, no té telèfon per poder buscar persones de contacte que ajudin a l'advocat. En quan a la seva documentació, sovint no està al seu abast perquè està dipositada entre els seus efectes personals a la presó.

A més, la policia quan l'intern queda en llibertat per compliment de la condemna, es detingut dins de les mateixes dependències penitenciàries, i sistemàticament se'l demana un altra advocat d'ofici, malgrat que al seu expedient ja consta un altre. El dret de defensa davant del jutge instructor decau absolutament.

Proposta: En el cas de justiciables que estan al Centre penitenciaris, que es faciliti al justiciable l'accés als seus efectes personals, si s'escau, per tal de poder exercir el dret defensa tal i com es contempla legislativament, amb les mateixes eines que una persona que estigui en llibertat, donat que el procediment incoat, normalment és el preferent, la qual cosa implica que l'advocat té 48 hores (que no dos dies) per fer al·legacions.

Que es demani a UCRIF (CNP ESTRANGERIA), que ho notifiquin a l'advocat de l'expedient administratiu. En el mateix sentit, posar en coneixement de la Junta de Jutges aquesta greu disfunció.

Barcelona, 24 d'octubre de 2013